

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Michaely Dostálkové, DiS. „Faktory ovlivňující cosplayery při výběru ztvárňovaných postav“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2018, 53 s. včetně příloh

Jak napovídá již samotný název práce, Michaela Dostálková se ve své práci zaměřila na fenomén tzv. *cosplaye*, tedy ztvárňování fiktivních pop-kulturních postav pomocí kostýmů, rekvizit a „divadelních výstupů“ označovaných jako *roleplay*. Konkrétně se pokusila porozumět faktorům, které ovlivňují výběr postavy, již se aktér, tzv. *cosplayer*, rozhodne ztvárnit.

Hned úvodem je přitom třeba zmínit, že se autorce vytýčený cíl podařilo naplnit, a dle mého názoru dokonce na výbornou. Na základě analýzy polostrukturovaných interview s 20 informátory, jež se *cosplayi* aktivně věnují, autorka vytvořila model, v němž pomocí dvou os (preferované praxe a vytyčených cílů), definovala čtyři reálné typy *cosplayerů*, jež následně ilustrovala na příkladech čtyř konkrétních informátorů.

Zároveň je třeba podotknout, že model je přitom vytvořen induktivně, tedy vychází z autorkou konstruovaných dat, nikoliv založený na deduktivní aplikaci dopředu stanovených kritérií. To, co považuji za významné, je fakt, že tento model nejenže osvětluje volbu ztvárňované postavy, ale může sloužit jako rámec pro interpretaci jednání *cosplayerů* obecněji. Autorce se tedy podařilo to, co není v rámci bakalářských prací zcela běžné, a to, že se skrze dílčí problém (výběr postavy) dobrala obecnějšího porozumění (jednání *cosplayerů*).

Vedle porozumění samotného výběru postavy se autorka zaměřila také na vztah jedince a fandumu, tedy otázku dodržování norem a jejich transgrese v případě výběru postavy. Poukazuje přitom na rozpor mezi normou, již aktéři deklarují, a praxí, jež vyplývá z kontextu jejich výpovědí. Přitom i zde užívá pro porozumění tomuto rozporu jí vytvořený model.

Metodologickou stránku zvládnula autorka bez závažnějších problémů, ať již v oblasti popisu zvolených metodologických postupů, tak jejich reálné aplikace ve vlastním výzkumu. Přesto se nabízí otázka, nakolik zvolená technika konstrukce vzorku, tedy referenční výběr, mohl ovlivnit výsledky výzkumu. Není vytvořený model produktem „sněhové koule“? Nezměnil by se v případě, že by informátoři nedoporučovali své známé a přátele, s nimiž lze předpokládat, že sdílí pohled na fenomén *cosplaye*?

Teoretické ukotvení autorka zaměřila v první řadě na představení samotného fenoménu *cosplaye*, což je pochopitelné vzhledem k tomu, že se jedná o relativně novodobý jev, alespoň v našem prostředí. Vytknout autorce nelze ani konceptualizaci zkoumaného fenoménu skrze pojmy fandumu a participační kultury. Teoretickému ukotvení problematiky výběru postavy, tedy stěžejní otázky výzkumu, jsou sice věnovány pouhé dvě stránky, ale autorce se v nich podařilo přehledně shrnout výsledky dosavadních bádání na toto téma, s nimiž může následně v závěru vést zasvěcený dialog. Jistě by bylo možné teoretické ukotvení rozšířit např. o propracovanější konceptualizaci samotného fenoménu *cosplaye*, případně využít pro interpretaci některých aspektů konceptu DIY, ale to jsou spíše doporučení pro další práci, než zásadní výtky.

Ani z formálního hlediska práci není příliš co vytknout. Autorka transparentně pracuje jak s vlastními daty, tak s literaturou, přičemž vede spolehlivě poznámkový aparát. Práce je přehledně a smysluplně strukturována a obsahuje všechny formální náležitosti. Po stránce jazykové se práci sice nevyhnuly některé méně obratné formulace, ale ty nikdy nevedou k ztrátě významu či dezinterpretaci.

Celkově se domnívám, že autorka odvedla poctivou práci, již věnovala adekvátní úsilí, které navíc vyústilo v zajímavé a doposud neformulované výsledky. Na tomto základě jsem

přesvědčen, že práce jednoznačně splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. S radostí ji proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Praze 5. 9. 2018

Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.